

"La Via Augusta era el "corredor mediterrani" de l'època" - Informació - 19/02/2019

«La Via Augusta era el "corredor mediterrani" de l'època»

■ Ferran Arasa és doctor en història i professor d'Arqueologia de la Universitat de València. El seu àmbit de treball és l'arqueologia romana, on investiga sobre temes d'escultura, epigrafia, poblament rural i vies de comunicació, i la història de l'arqueologia valenciana.

❓ Quin és l'objectiu central del llibre?

❗ Posar a l'abast del lector la informació que li facilitarà la comprensió del que va ser la Via Augusta, el "corredor mediterrani" de l'època. Els capítols tracten sobre diferents aspectes que ofereixen una visió polièdrica de la Via, que van més enllà de la seua consideració com un simple camí.

❓ Com heu enfocat el contingut del llibre? Com està estructurat?

❗ Hem volgut oferir uns continguts diversos, amb informació precisa i actualitzada. Alguns capítols tracten sobre qüestions més generals, com les tècniques constructives, els mil·liaris, el sistema públic de transport, els itineraris, etc., i altres tracten exclusivament sobre el tram valencià de la Via: el traçat, les ciutats per on passava, les connexions amb altres vies i l'evolució del camí al llarg de la història.

❓ Qui utilitzava la Via Augusta?

❗ La Via Augusta era un eix de caràcter

estratègic que travessava la península Ibèrica i canalitzava totes les comunicacions terrestres cap a la capital de l'Imperi. Era un camí ben construït, dotat d'importantes infraestructures per a facilitar els viatges, i era utilitzat per gent molt diversa i amb finalitats molt variades: per als xicotets trajectes entre les vil·les rurals i les ciutats o entre aquestes, per als viatges a la capital provincial i, naturalment, per a anar a altres províncies i a la mateixa Roma. Hi transitaven vilatans, mercaderis, funcionaris, unitats militars... Fins i tot, algun emperador viatgers, com Adrià.

❓ En quin període va estar activa?

❗ Es va construir cap al final del segle I aC, en el regnat de l'emperador que li dona nom, August, i va estar en ús al llarg de tot el període imperial, més de quatre segles. La informació que tenim d'èpoques posteriors és molt escassa, però algunes referències del període andalusí i el fet que ciutats com Sagunt, València i Xàtiva continuen ocupades permeten deduir la continuïtat en el seu ús. Encara hui dia hi ha trams pels quals podem caminar o als quals se superposen vies de comunicació modernes.

❓ Hi ha zones visitables o museïtzades al País Valencià per a conèixer com era la

« La Via era un camí ben construït i dotat d'importantes infraestructures »

Via Augusta?

❗ Es conserven alguns trams que segueixen camins actuals, sobretot a les comar-

ques del Baix Maestrat, la Plana Alta i la Costera. Només hi ha un tram museïtzat a Bell-lloc (la Plana Alta). Podem caminar per llargs traçats rectilinis de la Via a Traiguera, entre Bell-lloc i la Pobla Tornesa, i per Moixent, la Font de la Figuera i Villena. Les excavacions quasi sempre es fan a causa de la realització d'obres públiques o privades, com gasoductes, canals i infraestructures ferroviàries, de manera que depenem d'aquests grans projectes.

❓ Quines ciutats unia la Via Augusta?

❗ Des de Dertosa (Tortosa), la Via travessava les comarques de Castelló i arribava a Saguntum. A curta distància es trobava Valentia, i després de creuar el riu Xúquer arribava a Saetabi (Xàtiva). La següent ciutat estava molt lluny, ja que era la colònia Ilici, l'Alcúdia d'Elx, des d'on seguia fins a Carthago Nova. Així, eren quatre les ciutats romanes del País Valencià que unia la Via.

❓ Era l'única forma de comunicació entre els territoris de l'Imperi i Roma?

❗ En l'antiguitat hi havia dues classes de transport, el marítim i el terrestre. En les èpoques de bon oratge, quan era possible la navegació, es podia utilitzar el primer, que era més ràpid, però en les èpoques de mare clausum (des de meitat de novembre fins ben entrada la primavera), el transport terrestre era l'únic possible.

❓ En què esteu treballant, ara?

❗ Actualment participe en dos projectes internacionals: la digitalització de la *Tabula Imperii Romani*, el mapa de l'Imperi, que hem començat a Catalunya i el País Valencià, i el *Corpus Signorum Imperii Romani*, el recull i estudi de les escultures romanes en l'àmbit territorial valencià.